

ሰብሐት ገብረ እግዚአብሔር

ቶካጎቶ

አንድ
ወረድ

የቴሌግራም ቻናላችንን ይቀላቀሉ፤
ምርጥ ምርጥ መጽሀፍ በ pdf
እንዲሁም በትረካ ያገኛሉ

©Ethio_Terka

ኢትዮ ትረካ

ከፍል እንደ ከውብ ሰማይ በታች

እንደ ባህራም ከሩቅ

ይሄ ሁሉ የሆነውና የተደረገው ኢክስ ውስጥ ነበር . . .

ኢክስ (ኢክስ-አን-ፕሮግንስ) በፈረንሳይ ደቡብ ከማርሰይ አጠገብ የምትገኝ ትንሽ የዩኒቨርሲቲ ከተማ ናት፡ ህዝቧ ግማሽ በግማሽ ተማሪ ነው፡

የኢክስ ሰማይ አብዛኛውን ጊዜ ብሩህ ሰማያዊ ነው፡ እንዳንድ ጊዜ ውሃ አረንጓዴ ይሆናል፤ ወደ ማታ ላይ እንደ ልጃገረዶቹ ጉንጭ ይቀላል፡

የኢክስ አየር ጠባይ የተመሰገነ በመሆኑ፤ ሀብታም በሽተኞችና ሽማግሌዎች በህኪም ምክር ወደ ኢክስ መጥተው ይኖራሉ፡፡ ስለዚህ «ከር ሚራቦ» የተባለው የኢክስ ዋና ጎዳና ላይ ሽማግሌዎች፤

እርግጥና፤ ባለሻጭዎች - እግራቸው ረገጥኞች ተጫውታል፤ የሆነ፤ የተነፋ ደረታቸው ውስጥ እንገታቸው የተቀበረ ባለሻጭ ሰዎች - በቀስተኛ እርምጃቸው ሲዘዋወሩ ይታዩበታል። ባቡር መንገድ ጸር የተደረደሩት እግድም ወምበሮች ላይ የእርግጥና የሽማግሌ መለት ቁጭ ብሎ ሹራብ እየሰራ ወይም ጋዜጣ እያነበበ ፀሀይ ይሞቃል፤ ወይም ዝም ብሎ ባዶ ብርጭቆ መሳይ ፈዛዛ አይኑን አተኩሮ (ምን ያይ ይሆን?) ከንፈሩን ያለማቋረጥ ያንቀሳቅሳል (ምን ይል ይሆን?)

በጣም ይቀፋሉ የፈረንጅ ሽማግሌዎችና እርግጥና። ጨምረዋል ቆዳቸው የተሰነጣጠቀ ደረቅ ሰም ይመስላል። ቀጥቃጣዎች። ዝምተኞች። እገጫቸው ተገንጥሎ ወደታች የወደቀ፤ ከንፈራቸው የተንጠለጠለ፤ ጥርሳቸው የፈራረሰ ሽማግሌዎች። ጥርሳቸው አልቆ አፋቸው ወደ ውስጥ የጎደጎደ ሂማም እርግጥና። የመኖር ጊዜያቸው አልፎ፤ የሞት ጊዜያቸውን ዘመናዊ ህክምና ከልክሏቸው፤ ታችኛ ከንፈራቸውን እንደ ጡጦ እየጠቡ ሞትን ሲጠብቁ ሚውሉ የሀይወት እናዎች። ዝምተኞች። ለአይን ብቻ ሳይሆን ላፍንጫም ይቀፋሉ። የልዩ ልዩ መድሀኒት፤ የእርጅና፤ የሞት ሽታ ሳይቀበር መግማት የጀመረ ስጋ

ደሞ መብዛታቸው! ከተማሪው እኩል ሳይሆኑ ይቀራሉ? ማታ መቸስ ፀሀይዋ መቀጥን ይዛ ስትሄድ ወደየአልጋቸው ይከተታሉ። ቀን ገን የትም ይገኛሉ፤ ኢክስን ይወሯታል። ኩር ሚራብ ግዛታቸው ነው፤ ዩኒቨርሲቲው አጠገብ ያለው መናፈሻ ቤተ መንግስታቸው ነው፤ ካፌዎቹ ቅኝ ሀገራቸው ናቸው። ቀን ሲኒማ የገባህ 'ንደሆነ' በጭለማው ሳይታወቅህ፤ ሳይተኛ ከሚያንኩራፋ ሽማግሌ፤ ወይም በየሶስት ሰከንዱ «አክ!» ከምትል እርግጥ አጠገብ ትቀመጣለህ...

ደግሞ ይሄ ታሪክ ስለእርግጥና ስለሽማግሌዎች አይደለም። ስለኛ ስለወጣቶቹ ነው፤ ስለባህራም፤ ስለኒኮል፤ ስለሲልቪ፤ ስለሌልሰገድ፤ ስለሌሎችም ወጣቶች... ጥሩ ነው ወጣት መሆን። ገንዘብ ባይኖርህም ጤና ይኖርህል፤ መልክ ባይኖርህም እንኳ ይኖርህል፤ አውቀት ባይኖርህም ጉራ ይኖርህል፤ ፍቅር ባይኖርህም ተስፋ ይኖርህል፤ ደስታ ባይኖርህም ንጹት ይኖርህል... መሬት ቢበዛብህ ራሶሎሽን ታነሳለህ... መኖር ቢያስጠላህ ወይም ቢያትት...

ገጽ 47 ቅጥር 400
መግቢያ

ሰው ባያውቀውም ቅሉ ታሪክ ይገርባል፤

የእኛው የቤት ሙቀት እየከበደን አላሰራ ስለሚለን ከሰላት በጓደኛ ቀኝቼ ሙልና ሌሊት ስሰራ ለማድረግ ጥክራለሁ። እንደገና ሌሊት ስሰራ እምቢ ሲለን፤ ከጥቂት ወጥቼ በእግራ በሰጠን ሰባት ሰላት ሲደርስ ሁሉ ነገር ተዘግቷል (ከካፈ ሰንትራ እና ከላ ፓሊት፣ ናይት ክለብ በቀር) በቀን ጠባቦቹን መንገዶች የሚያስጨንቃቸው ህዝብ በሙሉ ተገኝቷል፤ እነዚያ ቀን በየአልጋቸው ተከተዋል፤ እኛው አንገር ገንብ ሰላም ነው። ቤቶቹ ሁሉ ብቻ እየሰማኩ ስራመድ፤ ባዶ ከተማ ውስጥ እንዳለሁ ሆኖ ይሰማል። አልፎ አልፎ በየአደባባዩ የሚገኙት ሰው ስራሽ ምንጮች ወደ ከከቦቹ በኩል እየዘለሉ ከሌሊቱ ጋር ይገናኛሉ።

አንድ ሌሊት ወደ ስምንት ሰላት ላይ እንዴን መንገድ ይዜ በራሙ ቆይቼ ወደ ግራ በኩል ስታጠፍ፤ ከፊቱ አራት የሚታገሉ ፈረንጆች ድንገት ብቅ አሉ። ብቅ ያልኩትስ እኔ ነበርኩ፤ ግን እነሱ ብቅ ያሉብኝ መሰለኝ። በበጋው ሙቀት ምክንያት አራቱም በሸሚዝ ናቸው፤ ይታገላሉ። በሌሊቱ ፀጥታ ሚማዎቻቸው ከአስፋልቱ ጋር ሲፋተኑና ትንፋሻቸው ሲቆራረጥ ይሰማል። ለጊዜው ማን ከማን ጋር ግድሚታገል ለማወቅ አልቻልኩም። ዝም ብዬ ስመለከት፤ ሶስት ዝፍ ሰዎች አንዱን ደቃቃ ብጤ ገጥመውት ኖሮ፤ ከጥቂት ትግል በኋላ ሁለቱ በቀኝና በግራ በኩል ያዙት። ሶስተኛው ከፊቱ ቆመ። ሁሉም ቁና ቁና ይተነፍሳሉ። ደቃቃው ሰውዬ ይፍጨረጨራል፤ ግን ድምፅ አያሰማም። ለምን ኡ ኡ 'ንደማይል' 'ንጃለት

ከፊት የቆመው ግዙፍ አንዴ በጥፈ መታውና፤ ዘወር ብሉ አጠ ዝቸው ካለው ግድግዳ ስር አንድ ትንሽ ነገር አንስቶ መጥቶ፤ በዚህ በጨበጠው ነገር የትንሹን ሰውዬ ግምባር ፈተገው። ትንሹ ሰውዬ ተናብቷል። ግዙፉ በሹክሹክታ እየተሳደበ ወይም እየተራገመ ከሰራ ከሰው መሀረብ አውጥቶ ፈቱን ጠረገና ሲያበቃ፤ ደቃቃውን አንድ

ቃል ያለው ሰላም። ጥፋው ግን ሰላም ተሰብሶ፤ ገና አሁን ከመጣው ነቃ። ዘመር ሰላም፤ አጠገቢ ለመንገድ መጠገኛ ይሁን ለቤት ግሰሪያ የተከመረ ኮረት አየሁ። በፍጥነት እንደ ሰባት ከባድ ጠጠር እንሳው፤ እያንጣጠርኩ ሰዎቹ ላይ መወርወር ጀመርኩ (ሰወረውር «የሀበሻ ነገር» የሚል ሀሳብ በሀይል አሳቀኝ) ከት ከት ብዬ እየሳቅኩ የወረወርኳት ድንጋይ (ሶስተኛዋ) በጥፋ ተማቸውን ሰውዬ ደረቱን ደለቀቸው፤ አራተኛዋ የእንዱን ትክሻ መታች። ድንጋይና ሳቁ አሰደንግግቻው፤ ትንሹን ሰውዬ ለተቁትና ተፈተለኩ። ለምራቱ ያህል እጄ ውስጥ የተሩትን ድንጋዮች ወረወርኩባቸው። በድንጋዮቹ ሸጊነት ጥቂት እንደሮጡ ወደ ቀኝ በኩል ታጠፉ፤ ጠፉ።

ሳቁም ድንገት ጠፋ። የፍርሀት ሳት ኖሯል። አጠገባችን ምንጭ ሰማሁ። ገና አሁን ሰማሁት! ለካሰ «ጥላሰ ዴ ካትር ዶፊን» አተባለው አደባባይ ውስጥ ነን

ትንሹ ሰውዬ ገራ ገብቶት መንገዱ መሀል ቆሞ እኔን ያየችል። እጄን እያራገፍኩ ወደሱ ሄድኩ። ይህን ያህልም ደቃቃ አይደለም፤ ከኔ ትንሹ ተለት ይላል። ደቃቃ የመሰለኝ ጠላቶቼ በጣም ገዝፍ ስለነበሩ መሆን አለበት

«Bon soir,» አልኩት (በን ሷር)

«Bon soir! እንተ ነህ 'ንዴ? ሀለላሲ ሙት!» አለኝ እየሳቀ

ባህራም ነው። ከዚህ በፊት ከሀበሾቹ ጋር ብዙ ጊዜ አይቼዋለሁ። ገን ያን ጊዜ ያገሬን ልጆች በብዙ ስለማልጠጋቸው፤ ይህን ባህራም ተዋውቂው ወይም አናገሬው አላውቅም ነበር

ድምፁ ወፍራም ሆኖ ለጆሮ ደስ ይላል። ፈረንሳይኛው የፈረንሳዮቹ አይደለም፤ መልኩ ገን ትንሹ የደቡብ ፈረንሳዮችን ይመስላል። ፊቱ እንደ ፈረንጅ ነጭ ሳይሆን፤ ፀጉሩ በጣም ጥቁር ነው። «ሀለላሲ ሙት!» ያለኝ ሀበሻ መሆኔን ሰላወቀ ነው። አብሯቸው የሚሄድ ሀበሾች ብዙ ጊዜ «ሀይለሰላሲ ይሙት!» ሲሉ ሰምቷል

«ሀበሻ መሆኔን 'ንዴት አወቅክ?» አልኩት

«አረ ስምህንም አውቀዋለሁ። ከነተመሰገን ከነሉልሰገድ ጋር ነው 'ምውለው። ከፈረንሳይ ህግ ጋር ስንዳረት እንውላለን። ከሩት

«በዚ ጊዜ አይኖረውም»

«ይሄ ምንድነው?» አልኩት። ግምባሩ ላይ በከሰል «ር» የሚመስል ፊደል በጥቁር ተጭርቦታል። የተሞረበት ቦታ ግምባሩ በጣም ቀልቷል

«አሁን ነው የግፋብኝ። ቆይ 'ሱቲ» አለና ከኋላ ኪሱ ቦርሳ 'ውጥቶ፤ እዚያ ውስጥ ባለቸው ትንሽ መስተዋት ፊቱን እየ። ሳቀ። ከኪሱ መሀረብ አውጥቶ ከሰሉን ከግምባሩ እየመረገ «ይሄ ፊደል «ር» (ሲ) ነው። ከሙኒስት ማለት ነው» አለኝ ፈረንሳይኛው ብዙ የሰጥሰው ሰህተት አለበት

«ከሙኒስት ነህ ማለት ነው?» ሰለው፤ መሀረቡንና ቦርሳውን መልሶ ኪሱ እየከተተ፤

«ሀላላሲ ሙት! ለራስህ ተመልከት» አለና ወደ ግድግዳው ጠነቆለ። ግራጫው ግድግዳ ላይ በትልቁ (ከፍቅ እንዲታይ) በከሰል የተፃፈ ይነበባል

Vive Ho Chi Minh!

Vive le Peuple Viet-Namien!

A bas l'imperialisme Americain!

Yankee go home!

(ሆ ቺ ሚን ለዘላለም ይኑር!

የቪየትናም ህዝብ ለዘላለም ይኑር!

የአሜሪካ ኢምፔሪያሊዝም ይውደም!

ያንኪ አገርህ ግባ!)

«ይህን ስትዕፍ አግኝተውህ ነው እነዝ ሰዎች ሊደበድቡህ የፈለጉት?»

«ሰዎች አይደሉም። አሜሪካኖች ናቸው» አለኝ

እየላቅኩ «በል 'ንሂድ ከዚህ ሳይመለሱ» አልኩት

«አትሰጋ። አይመለሱም። ፈሪዎች ናቸው»

ይህን ጊዜ ከበላያችን ከሰሰተኛው ፎቅ አንድ መስኮት ተከፈተና፤ ጆሮ 'ሚበላ የሴት ድምፅ

«Laissez-nous dormir, non?» (እንተኛበት!)

«Pardou, madame, on s'en va» አላት (ይቅርታ እሚቲ መሄዳችን ነው)

«Si l' on ne peut pas dormir chez soi, alors...» አያለች አያባሪመሪመች መስኮቷን ዘጋች («በገዛ ቤታችን ውስጥ መተማት ካልቻልንም...»)

«አ! እንሂድ ከዚህ» አለኝና ወደ ኩር ማራብ በኩል መሪመገ ጀመርን። በጥፈ የተመታ ፊቱን እያሸ

«ፈረንሳዮችም ጨትሜታ ናቸው፤ አሜሪካኖችም ቲል ናቸው። ሰው ማለት የኢትዮጵያ ሰውና የኢራን ሰው ነው!» አለኝ። ቀልደኝ ነው

«የኢራን ሰው ነህ ማለት ነው?» አልኩት

«ነኝ»

«የኦሙር ካያም ያገር ልጅ ነህ!»

«ነኝ»

«የሱን ግጥሞች በቃል ታውቃቸዋለህ?»

«ሁሉንም አላውቃቸውም»

«የምታውቀውን በልልኝ 'ሱቲ'። እኔ ያከብኩት በንግሊዎች ተተርጉሞ ነው። እሱ ራሱ የዓፈውን በጀሮዬ መስማት 'ፈልጋለሁ»

አለልኝ። በጣም ደስ ይላል። ቋንቋው «ሸ» እና «ቸ» ይበዛበታል። ደም የሰውየው ድምፅ ወፍራምና ልዝብ ሆኖ፤ ኦሙር ካያምን ራሱን የሰማሁት መሰለኝ። ድገምልኝ አልኩት። ደገመልኝ። ሌሎችንም በቃሉ ወጣልኝ

«ከሳዲ፣ ከሩሚ፣ ከፈርዶዚ በልልኝ 'ሱቲ» አልኩት

«እነሱንም ታውቃቸዋለህ?» አለኝ

«የላም፣ ሰማቸውን ብቻ ነው። ባገራችሁ ከኦሙር ካያም እንደሚልቁ አውቃለሁ፤ ግን ተተርጉመው ደስ አይሉም። ስለዚህ አላነባቸውም። በልልኝ» አልኩት

አለልኝ እየተረጎመ

ኩር ሚሪብ ሰንደርስ «ሰለደረሰክልኝ ያላመሰገንኩህ።»

አቋረጥኩት «ለመሆኑ ሰው 'ንዲደርሰልህ ለምን አልሞህ ከምን? አልኩት

«ለሰበው 'ንዲ» አለኝ «አንዴት አንድ አረፍጥ ሰባት እሚሪካኖች ያዙኝ ብሎ ይሞሃል?» ውለታችንም ሳትን «ደሞ ፈረንሳዮችን ታውቃቸዋል። ስለምንም ነገር «je m'en fous!» ነው። ሰማዬ እስኪሰነጠቅ ብሞሃም ማንም አይደርሰልኝም። ለመሆኑ እንተ ወዲህ ሰፈር ምን ልታደርግ በዚህ ሰአት መጣህ?»

«የካርል ማርክስ ወይም የሌኒን መንፈስ ወዲህ መርቀኝ ይሆናላ!» ሳቀ። ሳቁ ደስ ይላል ተላላፊ ነው

«አሁን ሳሰበው ጊዜ ደነገጥኩ» አለኝ

«ምን?»

«እነሱን ስተህ በድንጋይ እኔን እንክተኸኝ ቢሆንሰ?»

«ለታሰብ። ሀበሻ ድንጋይ ወርውሮ አይሰትም። እፍሪካውያን እንደ መሆናችን መጠን፤ ገና ድንጋይ ዘመን ውስጥ ነው ያለው። መርነት ስንዘምትም በድንጋይ ነው»

እየላቀ «እንደኛ ናችኋ! እኛ ግን ገና ድንጋይ ዘመንም አልደረሰንም»

«የት ዘመን ናችሁ?»

«ጥርስና ጥፍር ዘመን! እንደ ነብር ሆኝ!»

ሰንሰቅ «ለመሆኑ ጣልያንን በምኒልክ ጊዜ ድል ያደረጋችሁት በዱላና በድንጋይ ብቻ ነበራ?» አለኝ

«እና በመልካችን እስፈሪነት፤ እና በሸለላችን!»

«ታዲያ ትንሽ ሸለላ 'ታስተምሩንም? እሚሪካኖቼን እንድናስወግዝት»

«የሚገዛችሁ የናንተው ሻህ መስለኝ»

«ነው፤ ግን ሻህ የእሚሪካኖቼ እሸከር ነው»

«አንዴት እባክህን! የነፈርዶዚ፤ የነሉመር ካያም እጥንት

አይቆርቁራችሁም? የሃራጅብትራ መንፈስ አይቀየራችሁም?

«አሱ ነውኮ 'መረገርምህ' አለኝ፡፡ በምር ድምፅ «ጥን ታደሰህ
አራን 'ንደገና የነፃነት አገር 'ምትሆንህት ጊዜ ይመጣል፡፡ አለኝ
«ብቻ አሱን ለጊዜው 'ንቀውውና 'ሰንትራ' አንሄድ፡፡ ቢራ
ልግላለህ»

«ጥሩ»

«ረስቼ፡፡ ስሜ ባህራም ይባላል፡፡ ባህራም አፍሻሮ»

«Enchanté» አልኩትና ተጨባጠጥኜ፡፡ ሳቅን፡፡ እኔም ስሜን
ነገርኩት፡፡ ካፌ ሰንትራ ገብተን ቢራ 'የውጣን ትንሽ ፖስቲቫ
አያውራን ከሳቅን በኋላ ስንሊይይ

«Vive l'age de pierre!» አለኝ («የድንጋይ ዘመን ለዘላለም
ይኑር!»)

«Pour chasser les Yankées» («ያንኪዎቹን ለማባረር»)

«ሀላላሴ ሙት!» አለ

ተለይቼው ስሄድ ሳቁ ተከተለኝ

በነጋታው ማታ ተመስገንን ቢኒማ 'ገኘሁትና ቢራ ልጋጠህ
ብዬ ካፌ ወሰድኩት፡፡ ገዡፍ ብጤ ጠይም ልጅ ነው፡፡ አይኖቼ
ትንንሽ ናቸው፡፡ ስላየነው ፊልምና ስለሌሎች ፊልሞች፡፡
ስለፈረንሳዮች፡፡ ስለአገራችን፡፡ ስለሴቶች ስናወራ ከቆየን በኋላ፡፡
ጨዋታውን ቀስ አድርጌ ወደ ባህራም መራሁት፡፡ እንዴት ያለ ሰው
ነው? አልኩት

«ለማወቅ የማይቻል ሰው ነው» አለኝ «ያወራል፤ ይለፈልፋል፡፡
ገን በላቡ ውስጥ ምን 'ንደሚያሰብ በእውነት ለመገመት
አይቻልም፡፡ የሚያወራውን ወሬ ብትሰማ በጭራሽ ብልጥ
አይመስልህም፤ እንዲያውም ወደ የዋህነት ይወስደዋል፡፡ ገን ደግ
ባንድ በኩል ስትመለከተው ብልጥ መሆን አለበት»

«እንዴት?»

የተመስገን ትንንሽ አይኖች የባሰውን አነሱና እንደማብራት

አለ። ሳት ማለቱ ነው። ሲገራውን እየተሰተረ

«እኛ በመር ሰድስት መቶ ፍራንክ እናገኛለን። እላኝ «ባዕሪያ» እስከገርጂፕ የለውም፤ በቤቶቹ ገንዘብ ነው የመጣው። ገን ቤቶቹ ሳንቲም ከላኩለት ይኸው ሰድስት መር አለፈ። ምን 'ንደ ነኩቸው' እይታውቅም። ታዲያ እሱ ሳንቲም ሳያገኝ፤ እኛ በመር 600 ፍራንክ እየበላን፤ ከኛ እኩል ካፈ 'የገባ ይመጣል፤ ከኛ እኩል ሲኒግ ይገባል፤ ከኛ እኩል ፓርቲ 'የመጣ ይደንባል፤ ለት ያሳድዳል»

«በፊት ያስቀመጠው ገንዘብ እንዳለው?»

«በጭራሽ ገንዘብ ማስቀመጥ 'ሚችል ሰው እይደለም»

«ታዲያ ገንዘብ ከየት ያመጣል?»

ተመስገን ጠይም ፊት ላይ የማፈርና የመሳት ፈገገታ መጥቶ እይኛቸን ሸፈናቸው

«እኔ ያበደርኩት እስከሁኑ ከ200 ፍራንክ በላይ ይሆናል። ሱልጠገድ አንድ መቶ ሃምሳ ያህል አበድርታል። ሌሎችም ሠበሾች እንደያቅማቸው አዋጥተዋል። ተካ ገን ከሰላሳ ፍራንክ በላይ አልገብርም አለ»

«ምንው አለ?»

«ምን መጣብኝና ለማንም አቃጣሪ አረብ እገብራለሁ? አለ»

«ለምን አቃጣሪ ይለዋል?»

«ባህቶች ጋር ያዩዋል። ደዋ ቤቶቹ ገንዘብ ሳይልኩለት ከኛ እኩል ይኖራል። በሰዚህ አቃጣሪ መሆን አለበት»

«ሌላ ማሰሪጃ ሊኖር አይችልም?»

«ሲኖርስ? ተካን 'ንዴት ልታሰረዳው ትችላለህ? አቃጣሪ አረብ ነው ካለ አቃጣሪ አረብ ነው ማለት ነው። በቃ። ተው አረብ እይደለም የኢራን ሰው ነው ብንለው 'ንኳ? አረብ ነው ብሎ ድርቅ አለ»

«አንተስ አቃጣሪ ይመስልህል?»

«አይመስለኝም። ገን እኛ ያበደርነው አንድ አራት መቶ ፍራንክ፤ እንኳን ለሰድስት መር ሳንድ መር አይበቃውም።

ይመስለኛል፤ ሲቶቹ በብዙ ያገኙታል። ለምሳሌ የምግብ ተከታይ
'ምትቻልለት ኒኮል ነች።

«ኒኮል?»

«እንዲት አጠር ያለች፤ ጥርሷ 'ንደ አይጥ የተዘረዘረ፤ ፀጉሯ
አግራ የተነሰነሰበት 'ሚመስል አለች፤ እሷ ናት። ደሞ በወር ዘጠና
ፍራንክ የተከራየው ቤት አለው። ባለቤትየው ሰድሱት ወር ሙሉ
ዝም 'ሚለው አይመስለኝም። ታዲያ ኪራዩን ከየት እምጥቶ
ይከፍላል? ሲቶቹ ይከፍላሉት ይሆናል ብዬ አስባለሁ።»

«ማን? ኒኮል?»

«ወይ ኒኮል፤ ወይ ሌላ። መላት ሲቶች አሉት። ምኑ 'ንደሆኑ
እንጂ። ብቻ ምን ልበልህ፤ ስለባህራም ለማወቅ አይቻልም።»

ሌሎቹንም ሀበሾች ስለባህራም ብጠይቃቸው በሌላ አነጋገር
ይህንኑ ደገሙልኝ

ቀካ ስለባህራም ነገሮች ሲጨርስ፤ ጥፍሮቹን 'የነከሰ «ገንዘብ
እንዲታበድረው ተጠንቀቅ» አለኝ «እነሉልሰገድ የፈቀዱትን ያህል
ይገብሩለት። ሉልሰገድም አባቱ ሀብታም ነጋዴ ናቸው፤ ከኢትዮጵያ
ሀዝብ ያጭበረበሩትን ገንዘብ ጥቂቱን እንድ ምስኪን አረብ ቢጠ
ቀምበት ምንም አይደለም። ተመስገንም አባቱ ሚኒስትር ናቸው፤
ከሀዝቡ የቀሙትን ገንዘብ እንደልብ ሊልኩለት ይችላሉ። ስለዚህ
ለባህራም ይሰጠው። እንተ ግን የኔ ብጢ ድህ ነህ፤ እንዳትታለል
ተጠንቀቅ። ይሄ ባህራም ዋና አጭበርባሪ ነው።»

ይህን ባህራምን ማወቅ ፈለግኩ። ራሴን «ለወደፊት ደራሲ
ለመሆን ካቀድክ፤ እንደ ባህራም ያለ ሰው ሲያጋጥምህ በተቻለህ
መጠን ልታውቀው መጣር አለብህ» አልኩት። ሰውን 'ምናውቀው
ስለራሱ የነገረን 'ንደሆነ ነው። ግን ከጠየቅነው አይናገርም፤
ቢናገርም እውነቷን ፍርጥ አድርጎ አይደለም። ስለዚህ መታገስ
ያሻል፤ ጊዜን መጠበቅ። እንዲት ሰላት ትመጣለች፤ ሰውየው
መናገር የሚፈልግባት ሰላት። መቼ 'ንደምትመጣ ለማወቅ
አይቻልም፤ ግን መምጣቷ አይቀርም። ስለዚህ ዘወትር ዝግጁ መሆን
ያሻል

ዞሮ ዞሮ እኔና ባህራም መተዋወቃችን 'ንደማይቀር እርግጠኛ

በልዝበርቱ ነው መሰለኝ፤ ሳውቀው በቁራሽ አፈቅቶልኩም። በዚህ ጊዜ
 በልራሱ በሚነገረኝ ጊዜ ንጉሥ በደምብ እንዲገባኝ በማለት፤ ሌሎች
 ሰለሱ ምን እንደሚያሰቡ አጠይቅ ነበር። በዚያውም እነሱ
 ራሳቸውን ትንሽ ትንሽ አውቃቸው ጀመር

ዑለት

አማንዳ

ለጥቂት ጊዜ

ያን ሰሞን አንዲት ቆንጆ አሜሪካዊት ነበረች፤ አደጋ ሰማያዊ፤ ፀጉሯ በጣም ንፁህ ቡና አይነት። እጅግ ደስ ትላለች፤ አልጋ ውስጥ ልብ ታጠፋለች። ግን በማልፈልጋት ሰአት ሆቴሉ እየመጣች አላሰራ ስላለችኝ፤ ቤተ መግህፍት እየሄድኩ መሰራት ግድ ሆነብኝ። ሆቴሉ ስታጣኝ ወደ ቤተ መግህፍቱ መምጣት ጀመረች።

እሷን ለመሸሸና በዚያውም ባህራምን ለማወቅ ስል ሀበሾቼን አጠጋቸው ጀመር። ምግብ ቤት አብራሃቸው እገባለሁ፤ ካፌ ዶርቢቴል አብራሃቸው ካርታ 'ጫወታለሁ። ከባህራም ጋር ግን ላይ ላይን እየቀለዱ ለመሳቅ 'ንጂ፤ የልብ ለመጫወት አጋጣሚ ለጊዜው አላገኘሁም። ይልቅስ ከሀበሾቼ ጋር ግንኙነት በማድረግ «ሚስቶቻቸውን» በመጠኑ እያወቅኳቸው ሄድኩ።

የነበርንበት ዩኒቨርሲቲ ውስጥ ሴቶቹ ከወንዶቹ በጣም ይበዛሉ። ስለዚህ ለሁሉ ሴት 'ሚዳረስ ወንድ የለም... አሉ ሶስት፤ አራት፤ አምስት 'የሆኑ ወንድ 'ሚያድኑ ልጃገረዶች። ታዲያ ወንዱን ቆንጆ ቆንጆዎቹ ይዘውታል፤ ተጠምጥመውበታል። ነፃ የሆነ ወንድ አይገኝም፤ ቢገኝም ወይ የደስ ደስ የለውም፤ ወይ ጥቁር ነው። ጥቁር ደሞ ምን ቢወዱት አገሩ መመለሱ አይቀርም። ብልጥ ወይም ውብ ወይም እድለኛ ካልሆኑ፤ ፈረንሳይ ወንድ ማግኘት አይቻልም። ሳያገቡ የማርጀት ፍርሀት በወራቱ ዋሻ፤ በአመታቱ ጫካ አድፋቤ ይጠብቃል...

ጥቁሮቹ ወንዶች ገና 'ንደመጡ፤ በንግድነት ምክንያት ቆንጆ ሴት ማጥመዱን ለጊዜው ስለማያውቁበት፤ የተገኘቸውን እሺ ብለው

ይቀበላሉ። የምትገኘው ደሞ ቆንጆ ያልሆነች ናት፤ ስለዚህ ማቆያ ናት።

የሀበሾቹ «ሚስቶች» ጎደሉ ብጢዎች ነበሩ። እዚህ ቅርፅ ይጎድላል፤ እዚያ ድምፅ ይጎድላል፤ እዚያ ጠባይ ይጎድላል። ብዙ ሉልሰገድ እንዳለኝ «ሁሉም ያ ነገር አላቸው» ለጊዜው ሀበሾቹ የፈለጉት እሱን ነው። መልኩ፣ የደሰደሱ፣ ደማምነቱ፣ ጠባዩ፣ በኋላ ዘግ ተብሎ ይፈለጋል።

ከሁሉም አስቀያሚ አማንዳ ሳትሆን አትቀርም። ድብልብል አሜሪካዊት ናት። ወፍራም እንገደ ዙርያ ስጋው ተጣጥፏል፤ ሽንጥ 'ሚሉት የላትም፤ ስትራመድ የሚንቀጠቀጠው ባታ ረዥም ቂጥ ይመስላል። በጭራሽ ስሜት አትቀሰቅሰም። ሉልሰገድ ለምን 'ንደያዛት ለጊዜው ሊገባኝ አልቻለም። የቸገረው እርጉዝ ያገባል ይባላል፤ እሱ ግን አቅፏት ይዞራል። ወገሷ ዙርያ እጇ ስለማይደርስ ትከሻዋን አቅፎ እሷ ወገቡን አቅፋ ሲሄዱ እያቸዋለሁ። የአማንዳ ፈገገታ ደግና ንፁህ ነው፤ ትንንሽ አይኖቿ ንፁህ ሰማያዊ ናቸው፤ ረዥም ፀጉሯ በጣም ንፁህ ነጭ ሆኖ፤ ጨረቃ ውስጥ ተነስሮ የወጣ ይመስላል። ግን ይህን ሁሉ ውበት ሮማዋ አፍኖ ይዞ እንደሌለ አድርጎታል። ስታያት ውፋራዋ ነው 'ሚታይህ፤ ስታስታውሳት ሮማዋ ነው ትዝ 'ሚልህ

ሲልቪ ግን በጣም ቆንጆ ናት። «እጥር ምጥን» ያለች ፈረንሳዊት ሆና፤ ቡናማ ጉልህ አይኖቿ ውስጥና ውብ ሰፊ እፏ ዙርያ እንደ ነበልባል የሚውለበለበው ፈገገታዋ ልብ ያሞቃል። ወደ ኋላ የተለቀቀው ንፁህ ጥቁር ፀጉሯ ያብለጨልጫል፤ ስትራመድ ረዥም እንገደን እያወዛወዘች ስለሆነ፤ ይሄ ጥቁር ሀር ፀጉሯ ኸው ኸው ይጫወታል። ከታች ደሞ አበጥ ያለው ዳሊዋ ያንኑ ያህል ይወዛወዛል። እግሯ በብዙ ጥንቃቄ የተቀረፀ ውብ ፍጥረት ነው። ፍትረም ምኞትም የምትቀሰቅስ ወጣት ትመስላለች። ተመስገንን በጣም ትወደዋለች ሲሉ ሰምቻለሁ። ይሄ ተመስገን ፈረንሳይ እገር የተሰማግው ይመስላል።

ዩኒቨርሲቲውን «ሲቴ» ይሉታል። ሲቴ ውስጥ መኝታ ቤት ያላቸው ሀበሾች ተመስገን፤ ሉልሰገድ፤ ተካ፤ ሀይለየሱስ ናቸው።

ሌሎች እንደእው የሆኑ ሁሉ ወይም የከተማ ቤት ተከራይተው ይኖራሉ።

ቆንጆዋን ለሚረከብኳት እንዳላገኝ ስራልን ከሌለሰገድ ወይም ከተመስገን ቁልፍ ለምኝ መኝታ ቤታቸው ቁጭ ብዬ 'ሰራለሁ። ሀይለየስብ ቤት 'ንዳልሰራ ሰውየውን አልወደውም። ተካ ቤት 'ንዳልሰራ ደሞ የተካ ቤት ይገማል። አይ ተካ! እግዚር ይይለት! እንዳንደ 'ንኳ እግሩን ቢታጠብና እግር ሹራቡን ቢያጥብ ምን ቸገረው ነበር? ዝም ብሎ ብቻ ጥፍሩን እየነከሰ መነጫነጭ ምን ያረገለታል?

ሉልሰገድ ወይም ተመስገን ቤት ቁጭ ብዬ ስሰራ እንዳንደ ባህራም ይመጣል። ትንሽ እናወራና ዒሙን ተላጭቶ «መልካም ስራ» ብሎኝ ይወጣል። ፀጉራም ነው። እጆቹን፣ ደረቱን፣ አንገቱን፣ ፊቱን ፀጉር ወርታል። ዒሙን ሲላጭ አይኑ፣ አፍንጫውና ጆሮው ብቻ ናቸው መላጪት የሌለባቸው። ቢሆንም ፀጉሩ አያስቀይምም። በጣም ንፁህ ሰው ነው።

እንዳንደ ደሞ ቁጭ ብዬ ስሰራ ድቡልቡሏ አማንዳ ወይም ውቢቷ ሲልቪ ይመጣሉ - ወዳጃቸውን ፍለጋ። ቀስ በቀስ እነዚህን ሁለት «ልጃገረዶች» እያወቅኳቸው፣ እያወደድኳቸው ሄድኩ። እነሱም ሊወዱኝ እንደጀመሩ ታወቀኝ። ስለራሳቸው ኑሮ በመጠኑ ይነገሩኝ ጀመር...

እንዳንድ ቅዳሜ ማታ ሀበሾቹና ጓደኞቻቸው «ሱርጥሪዝ ፓርቲ» ያደርጋሉ። «ሱርጥሪዝ ፓርቲ» ድንገተኛ ብጤ ነው። ታስቦ የታቀደ ፓርቲ ሳይሆን፣ ጓደኞቻች ሲገናኙ «ዛሬ ምን እናርግ? ሲኒማ 'ንግባ ወይስ ምን ይሻላል?» ይባባሉና «ለምን ሱርጥሪዝ ፓርቲ አናረግም?» ይላሉ። ያን እለት ማታ ፓርቲው ይደረጋል። የተገኙ ሰዎች ይጠራሉ፣ የራሳቸውን መጠጥ ይዘው እንደሚመጡ የታወቀ ነው። አንዱ ቤት ፓርቲው ይደረጋል። ለዚህ ጉዳይ ሀበሾቹን ባህራም ያገለግላቸዋል - እንደ አውሎ ነፋስ በፍጥነት መዘዋወር ይጀምራል፤ ወንዶቹን ይጠራል፤ ሴቶቹን ይጋብዛል፤ እዚህ ትእዛዝ

እዚያ ምክር ይሰጣል፤ ከዚህ ዲሰክ ከዚያ ሴት ይዋሳል፤ ፓርቲው
ይጀመራል። ተሳታፊዎቹ ወንዶች አብዛኛዎቹ ኢትዮጵያውያንና
አራናውያን ናቸው፤ የሁለቱ አገሮች ማህበር ይመስላል

እንዲህ አይነት ፓርቲ ውስጥ ነበር ሉልሰገድ አማንዳን
ያገኛት። ፓርቲው ውስጥ ጥቂት ሴቶች ብቻ ነበሩ፤ እነሱም
ተይዘዋል። ያልተያዙ እንዲት በጣም ደቃቃ የሆኑት የሩቅ ምስራቅ
ልጅና እንዲት አስቀያሚ ድቡልቡል አሜሪካዊት ብቻ ናቸው።
ምስራቃዊቱ በጣም ደስ ትላለች፤ ግን ሉልሰገድ እሷን ይዞ አልጋ
ውስጥ ሲገባ ሊታየው አልቻለም። «ም! ብትሞትብኝስ?» ብሎ
አለበት። ተዋት። ድቡልቡሏ አሜሪካዊት ፈፅሞ ደስ አትልም፤ ግን
መዚቃውና መጠጡ እየገፋፉ ወደሷ ወሰዱት። ተዋወቃት። ስሜ
አማንዳ ነው አለችው፤ አብረው ይደንሱ ጀመር። በእንግሊዝኛ
እያወሩ ሁለቱም በብዙ ጠጡ፤ ሞቅ አላቸው። ስታቅፈው
ስታናገረው በጣም ደስ እያለችው ሄደች— ይስማት ጀመር

«ተው እዚህ አትሳመኝ» አለችው

«ምናለበት?» አላት ጀርዋን እየሳመ

«አልችልም። ስሜቴ በጣም ይቀስቀሳል» አለችው። ድምፅዋ
በጣም አቆመበት።

«ታድያ ምናለበት?» አለ እየተሻሻት

«ያኔ መሳም ብቻ አይበቃኝም» ብላ በሀይል ተጠጋችው።

ሉልሰገድ ቀስ ብሎ ወደ እንዱ መኝታ ከፍል ገብቶ እዚያ
ይሳሳሙ የነበሩትን ሁለት ፈረንሳዮች አስወጣቸው። (መኝታው የማን
እንደሆነ እንጃ) መብራቱን አጠፋ። ተመልሶ መጥቶ አማንዳን
ወደዚህ ጭለማ መኝታ ቤት ወሰዱት። በሩን ቆለፈ። አልጋው ላይ
ኢጋድሞ ይስማት ጀመር። እየሳመ፤ እያሻሽ መታንታዋን
አስወለቃት። ጭለማ በመሆኑ አስቀያሚ መልክ ስለማይታየውና፤
አሳሳም ከማወቁም በላይ ወፍራም ገላዋ ምቹ ስለሆነ፤ እጅግ በጣም
ተደስተባት

ጣገቦ ከላይዋ ሊነሳ ሲል፤ እቅፍ አደረገችውና እንዳይነሳ
ከላከለችው

«እባክህን ትንሽ ቆይልኝ» አለችው። እንደ የማይታወቅ ሀዘን

ከድምፅዋ በኩል መጥቶ ልቡ ውስጥ ገባ። ዝም ብለው ቆዩ።

«ይሰማህል ዘፈኑ?» አለችው

እዚያኛው ከፍል ውስጥ ገዢ ያለ ያዘነ የእሱን ባርዕር ዘፈን ይሰማል።

“Elle était si jolie

Je n’oublierai jamais...”

(እጅግ የተዋበች ነበረች፡— እስከመቸም አልረሳትም...)

በፈረንሳይኛ «እንተ ግን አሁን ትረሳኛለህ» አለችውና እቅዱ አደረገችው። እንባዋ ጉንጨኔን ነካው። የሚያደርገውን አጣ የሚናገረውን አጣ። ዝም ብሎ አቀፋትና በእንግሊዝኛ

«አልረሳሽም፤ ለምን እረሳሻለሁ?» አላት

«ርካሽ ሴት መስዬ እታይህለኝ»

«በጭራሽ ርካሽ አትመስይኝም»

«ርካሽ እመስላችኋለሁ፤ ግን ርካሽ አይደለሁም። ነገሩ ሌላ ነው»

«እኔ ርካሽ ሆነሽ አትታይኝም»

«እውነትክን ነው ብዬ ተስፋ አደርጋለሁ»

«እውነቴን ነው። ለምንድነው ምታለቅሽው?»

«እንዲሁ»

«ንገሪኝ» አላት፤ በእጁ እንባዋን እየጠረገ

«ሌላ ቀን እነግርህለሁ... የተገናኘን ምንድን?»

«ለምን እንገናኝም?»

«ትሸሸኛለህ። ይታወቀኛል»

«ለምን?»

«አጣዬ ምንድን ነው»

«ተሳስተሻል»

«እስቲ ማያለን። ስማ...»

የአለን ባርዬር ዘፈን ተደግሟል፡-

"Aujourd'hui c'est l'automne
Et je pleure souvent
Aujourd'hui c'est l'automne
Qu'il est loin le printemps..."

(ዛሬ በልግ ነው
ዘወትር አለቅሳለሁ
ዛሬ በልግ ነው
ፀደቁ ምንኛ ይርቃል! . . .)

ሲያባብላት ትንሽ ከቆየ በኋላ ተነስተው ወደ መደነሻው ክፍል ገቡ። በብርሀን አያት። ከነጭ ፀጉሯ ሌላ መልክ የላትም። ዙሪያ ፊት፣ ጮማ ውስጥ የተቀበሩ አይኖች፣ ካገጫ በታች ትርፍ አገጭ፡- አስቀያሚ ነች። ግን ስታሳዝን! ሉልሰገድ ሊለያት አልፈለገም። ሲያስደንሳት ሲያጫውታት አመሽ

ሌሊት ቤቷ ሲያደርሳት «መቼ አገኝህለሁ?» አለችው። በምሳ ሰለት ምግብ ቤቱ በር እንዲገናኙ ተቃጠሩ።

ተካ ብሽቅ ነው 'ንጂ መጥፎ ልጅ አይደለም። እንዲያውም ልቡ በጣም ሰፊ ነው። ለምሳሌ አንድ ቀን ስናወራ

«እኔ ሰው አውቆ ከፋ ይሰራል የሚባለውን አልቀበልም» አለኝ «ማንም ሰው በጣም ከፋ የተባለው 'ንጂ ቢሆን፣ ከፋ 'ሚሰራው ደግ የሰራ እየመሰለው ነው። ባለማወቅ ነው»

«ሚሰትህን ወይም እጮኛህን ቢያማግጥብህስ?» አልኩት

«አንተን ለመጉዳት አይደለም፣ ሴትዮዋን ሊደሰትባት ፈልጎ ነው 'ንጂ»

«አሳብቆ ሲያጣላህስ?»

«ለክፋት ያለው አይደለም። ወይም ስብተቱ ትልቅ ደስታ ስለ ሚሰጠው ነው፤ ወይም ስትጣሉ እሱ የተጠቀመ እየመሰለው ነው። ለክፋት ብሉ ከፋት አይሰራም። ባለማወቅ፣ ባለማመዛዘን ነው»

«አሁን አንዱ ቢጎዳህ አትቀየረውም?»

«ለጊዜው እቀየመዋለሁ። ግን ንዴቱ ሲበርድልኝ፣ ለከፋት ለእንዳልገዳኝ ይገባኛል። ስለዚህ እሸሸዋለሁ። 'ንጂ አልጠላውም'»

«ባንተ ቤት የሰው ልጅ ጥሩ ነው?»

«አዎን። ጥሩ ባይሆንም ከፋ አይደለም። የሚያበላሽው አለማወቅ ብቻ ነው። ብታስብበት፣ አንድ ነገር በእውነት መጥፍ መሆኑን ካየ፣ ሊያደርገው አይችልም»

ተካ በልቡ ጥሩ ልጅ ነው። ግን አቤት ሲያበሽቀኝ! ጥፍሩን መንከሱ፣ ሰውነቱን አለመታጠቡና ጥርሱን አለመቦረሹ የራሱ ጉዳይ ነው። ግን ባገኘኝ ቁጥር «ከየት ነው 'ምትመጣው?» ብሎ ይጠይቀኛል። መመለስ አለብኝ። «ምን ትሰራ ነበር?» ይለኛል። እመልሳለሁ። ቀጥሎ «ወዴት ነው 'ምትሄደው?» ይለኛል። እነግረዋለሁ። «ምን ልታረግ ነው እዛ 'ምትሄደው?» ይለኛል። እነግረዋለሁ።

ባገኘሁት ቁጥር እነዚህን ጥያቄዎች መመለስ ይሰለቸኛል። ግን እርር ቅጥል የሚያረገኝ ምንድነው? ከየትም ብመጣ፣ ወዴትም ብሄድ፣ ምንም ብሰራ፣ በጭራሽ ደንታ የለውም! እንዲሁ ነው 'ሚጠይቀኝ። ያለ አንዳች ምክንያት! ልማድ ስለሆነበት ብቻ

ሌሎቹን ሀበሾች ግን ይሄ የተካ ጥያቄ ማብዛት አያናድዳቸውም፣ በመጠኑ ያስቃቸዋል 'ንጂ። እነሱን የሚያናድዳቸው (እና እኔን የሚያስቀኝ) ሌላ አመል አለው። እርር ቅጥል የሚያረጋቸው! አንዲት ልጅ ደስ ብላቸው ሊያበስሏት የፈለገ 'ንደሆነ «እባክህን ለኔ ተውልኝ፣ ልቤን ወስዳዋለኝ። ልሞክራትና እምቢ ያለኝኝ 'ንደሆነ አንተ ትሞክራለህ» ይላቸዋል

እንግዲህ እነሱ ለጊዜው ሌላ ቤት ሰላላቸውና እሱ ቤት ስለሌለው አስበውለት ይተዉለታል። ታዲያ ምንም አይሰራም። ሞክሮ ቢያቅተው 'ንጂ ያዝኑለት ነበር። በጭራሽ ሊያነጋግራትም አይሞክርም 'ንጂ። እንዲያው ብቻ «ዛሬ እንዲህ ብላ አየኝኝ-» እንዲህ 'ንዲህ እያለኝ ባጠገቤ አለፈኝ» ይላቸዋል። በመሀሉ አንድ ፈረንሳይ ይቀልባታል። ጓጉተው ይቀራሉ

ሀበሾቹ በተካ ምክንያት ከዚህ የባሰ የሚበላጩበት ጊዜም አለፈ ፓርቲ ላይ እንዲቱን አብስለው ሰብከው አስደሰተው ሊያሰኙዋት ትንሽ ይቀራቸዋል። በዝግብኝ መሠረታ አቅፈዋል

እየተወጣወጡ በጆሮ ለሰደባች ሦስት ለጥንቅቅነታት «ሳፊ
ለብረን ብናድር ለንዲት ጥፋ ነበር! የጊደልሽ ይመስልኛል?»
ይሉዋታል። «ለይመስልኝም» ትላቸዋለች። ጥራጥራ። ይሁን ወይስ
መገደርደሯ ይሁን ለየሰታውቅም። ስለዚህ የበለጠ ለያስጠጉዋትና
ለየተሻሻላት «እረ ባዘሽን ለሰቢልኝ። ተሰቃጥቤ'ኮ» ይሏታል። ከም
ትላለች። «ታድያስ የኔ ቆንጆ፤ እሺ ትይኛለሽ?» ይሏታል

ይህን ጊዜ ተካ ከተፋ ይልና «ለንድ ጊዜ ለንደንስ?» ብለ-
ልጅጅን ይመስሏታል። ለዚህ ላይ ያለ ንዲት! ታድያ ምንም
ለየረጋትም'ኮ። ለንዲሁ ነው

ይኸው ካዲስ ለበባ ከመጣን ሰባት ወር ያልፋል። ተካ እስካሁን
ለንዲት ሴት እሺ ለሰኝቶ ሊያውቅም። ሴት ሲያምረው ማርሰይ
ይወርድና ሸርመጣ ተኝቶ ይመለሳል። ለዚህ ነው ለንድ ቀን
በለለማንዳ የነገረኝን በሙሉ ላምነው ያልፈለገኩት

ከምሳ በኋላ ነበር። ሲቱ (የኒቨርሲቲው) አጠገብ ያለው
መናፈሻ ውስጥ እኔና ተካ ቁጭ ብለን ፀሀይ ስንሞት፤ ለማንዳ
መጣችና «ሉን ለላያችሁትም ወይ?» አለችን። (ሉልሰገድን ሉ ነው
'ምትለው) «ለላየነውም» አልናት። ለየተድበለበለች ሄደች። ውብ
ነዋ ፀጉሯ ወደ ኋላዋ ተለቆ ፀሀይ ውስጥ ይብለጃለች፤ የረጋ
የጨረቃ ብርሀን ይመስላል። ተካ ጥፋሩን ለየነከስና የጥፋሩን
ብጥስማሽ «አ» እያለ ለየተፋ

«አቺ ቂንጥራም! አሁን'ኮ ቁላ አምሯት ነው» አለ። ለበሽቀኝ።

«ለሌላ ጉዳይ ሊሆን አይችልም?» አልኩት

«ሉም! ቁላ ፍለጋ ነው እያልኩህ!»

«ለምን 'ንዲህ ትሆናለህ? የት ታውቃለህና ነው 'ንዲህ
ሰጧን 'ምታጠፋው?»

«ይልቅ አንተ የት ታውቃለህና ነው 'ንዲህ
'ምትከራከርላት?»

«እኔማ አላውቃትም»

«አንገዲያው ለምን ትከራከርላታለህ? አንዲት ቂንጥራም

አግዳሚን ሳትገቡ ቢታይ።

አብዮታዊውን ጊዜ ተካ ምንም አይነት መራራ ነገር ቢኖር ያሳዘነኛል እንጂ አልናደድም። ዛሬ ግን ምን እንደነበረ እንጂ ለአግዳሚ ተቆራቆርኩላት። ተናድጄ

«የት ታውቃለህ? እንዳንተ ያለ የት ያውቃለህ? አልኩት

«እኔ እውቃለሁ አላልኩም'ኮ»

«እንግዲያው እታውቃችኝ»

«እላውቃችሁ»

«ተሩ፤ እንግዲያው ሰሟን እታጥፉ»

አጭር ዝምታ። ከኛ ራቅ ብለው የፈረንሳይ ሀገራት አሸዋ ለየሰፈሩ ይሜወታሉ፤ ይንጫጫሉ። አግድም ወንበሮቹን እርጊቶችን ጀግንዎች ስፍራውባቸዋል

«እላውቃችሁ። ግን አሁን ቁላ ፈልጋ 'ንደሆነ እርግጠኛ ነኝ። ለሌ ተካ

ከሙናደዴ የተነሳ ወደሱ በኩል ተንጠራርቼ ፊቴን ወደ ፊቴ እስጠገቼ

«እንዴት እንደዚህ እርግጠኛ ሊሆኑ ቻሉ፤ እባክዎትን። አልኩት

በጭራሽ ሳይናደድ፤ እንዲያውም ያልተጠረገ ጥርሱን በብሜ ብጤ ፈገገታ እያሳየኝ፤ ዝቅ ባለ ሰላማዊ ድምፅ

«በድቻታለኝ!» አለኝ። (ትንፋሹ፤)

ለየሳትኩ ወደ ቀድሞ ቦታዬ ተመለስኩ

«እውነቱን ነው» አለ «ያለፈው ቅዳሜ ሳምንት እራንያኖቹ ቤት ስርጥሪዝ ፓርቲ ነበር። ሉልሰገድ አልነበረም። እሷ ስከራ ነበር። ትንሽ ተጠጋጃትና ስተሻሻት ጊዜ ቆመባት፤ እቺ ቂንጥራለሁ»

«ቂንጥራለሁ አትበላት! ካልሰደብኩት ማውራት አትችልኩ 'ንዴ?»

«ፓርቲሽን መኝታ ቤት እስገባጃትና በጭራሽው እየደነበን እጇን ልብሷ ውስጥ ከትቼ ወፍራም ቂጣንና እምሷን አሻሽሁላት። እምሷ

ገጠብ! ወቀቀ! ግድን ከተትኩባት። ግብረት ጀመረች።
«ታንቲዋን ላወልት በል»

«ሉን እንዳትነገረው ቃልህን ሰጠኝ» አለችኝ

«ቃሉን ሰጠኝት። ሞላኝት። ከወረሰኩ በኋላ «አንድ
እንድሆን?» አለችኝ

«ኛን አልካት?» ብዬ ጠየቅኩት

«Go to hell!» አልኳት («ገደል ግቢ»)

«ለኛን?»

«አስጠላችኛ! ብተፋባት አልጠላም ነበር» ዝም አልኩት

«ቤሬን በታጠቅ 'ሉ እንዳያውቅ ቃልህን ሰጥተኸኛል' አለችኝ»

«Shut up!» አልኳት («ዝም በይ!»)

«ከዚያ በኋላ ሌላ ጊዜ ተኝተህት ታውቃለህ?» አልኩት

«የለም»

«እምቢ አለችህ?»

«የለም። በነጋታው ለሉልሰገድ ነገርኩት»

«ለኛን? ለኛን ነገርከው? ኛን ይጠቅመኛል ብለህ ነገርከው?
ኛን ጥቅም አገኘህበት?»

«እውነቱን ይወቅ ብዬ ነዋ!»

«ልጅትዋስ? አትቆጠርክም? የሰጠህት ቃልስ? ዋጋ የለውም?»

«ላንዲት ቲንጥራም አግረህን ብዬ ከእውነቱ ልራት 'ንዴ?»

«ቲንጥራም አትበላት አልኩህ!»

«ሳጂ»

«ከኛን መጀመሪያውኑ ቃልህን ሰጠህት?»

«እንድትሰጠኝ ብዬ ነዋ!»

«ቤልሰገድ ኛን አለ የነገርከው ጊዜ?»

«ምንም አላለም። 'ይቅርታ አርግልኝ ቆጥብኝ ስለነበረ ነው' አልኩት»

«ምን አለህ?»

«ምንም ይቅርታ አያስፈልግኝ፤ እርሳው» አለኝ

«ሌላ ምንም አላለህ?»

«እንደነገርከኝ አማንዳ እንዳታውቅ። ያወቀኝ 'ንደሆነ ትጣላኛለህ' አለኝ»

«ስለዚህ ጉዳይ ሌላ 'ምትነግረኝ አለ?' አልኩት ተካን

«የለም» አለኝ

ከተቀመጥኩበት ተነሳሁ

«የት ልትሄድ ነው?» አለኝ።

«የትም። ካንተ መሸሼ ነው»

«ምነው? ምን አረግኩህ?»

«አናደድከኝ»

«ለምን?»

«በልጅቷ ምክንያት»

«ምን የሚያናድድ አለው? እንተ ጉዳዩ ውስጥ የለህበት»

«አሁን ዝም በለኝ!» ብዬው ሄድኩ

ታዲያ ለእራት አገኘኝና፤ ልክ ምንም እንዳልተባባልን ያህል አነጋገረኝ። ተካ ቂም አይደለም። በዚህ በኩል ልቡ ንፁህ ነው

ይህን የተካንና የአማንዳን ታሪክ ላምነው አልፈለግኩም። ግን ተካ ከመሬት ተነስቶ የሚዋሽ ዓይነት አይደለም። ቢሆንም...

ምናልባት ግማሹ እውነት ሊሆን ይችላል። ግን ከጨረሱ በኋላ «እንዴ እንድንም?» ያለችው ውሸት መሆን አለበት

ለመሆኑ ለምን ይህን ታሪክ ነገረኝ? ሴት ግግኝት መቻሉን ለማሳወቅ ያለው ይሆን? ምስኪን ተካ!

በካፈ ዶርቢቴል በኩል ሳልፋ ሉልሰገድ ከዚያ ወጣ። ቀይ ፊቱ

ደም ለብሏል። ጉልህ ዓይኖቹ ጉድጓዳቸው ውስጥ ይገባበጣሉ። በጣም ተናጸፈ።

«ምን ሆነክ?» አልኩት

«ይህን ተካ እስታግሰልኝ፤ እለዛ እንድ ቀን እገድለዋለሁ» አለኝ
«ምንወ?»

«ባገኘኝ ቁጥር ያበሽቀኛል። ላብድ ነው»

«ለምን ሁለተኛ እንዳታናግረኝ አትለውም?»

የተዘረዘሩ ጥቃቅን ጥርሶቹን በተሸነፈ የንዴት ሳቅ እያሳየኝ

«ቢያንስ እስር ጊዜ ብየዋለሁ» አለ «ሁለተኛ ያናገርከኝ ንደሆነ፤ ወይ ለፖሊስ እንግራለሁ ወይ እገድልህለሁ ብዬዋለሁ። ደጋግሜ ደጋግሜ ነግራለሁ። ሰድቤዋለሁ»

«ታድያስ?»

«በሚቀጥለው ጊዜ ሲያገኘኝ ያነጋግረኛል። ትንሽ ካናገረኝ በኋላ ያበሽቀኛል»

«እታኮርፈውም?»

«አይገባውማ!»

«እሁን ምን ይሻላል?»

«እኔ 'ንጃ። ይህን ከተማ ለቅቄ ልሂድ መሰለኝ»

እየሳቅኩ «እስከዚያው ና ምን የመሰለ ቢራ ላጠጣህ» አልኩና ባቡር ጣብያው አጠገብ እንዲት ስም የሌላት ካፈ አለች፤ እዚያ ወሰድኩት። እንድ ቡና አይነት ቢራ አለ፤ ከስኩትላንድ የሚያስመጡት። ፀሀይ ላይ ቁጭ እንዳልን እሱን ቀመሰና

«ይህን እንዴት አገኘኸው 'ባክህን? እኔ ሁለተኛ ሌላ ቢራ አልቀምስም» አለ። ንዴቱን መርሳት ጀምሯል። ራሱን እየነቀነቀ

«የተካ ዋና ፕሮብሌሙ ምን መሰለህ?» አለኝ «ጥሩ ልጅ ነው። ከሰው ጋር ተስማምቶ መኖር ይፈልጋል። ግን በሂደቦት ሰውን እንዳበሽቀ ነው። ወዶ አይደለም። ፍጥረቱ ነው»

«አውቃለሁ። ረስቼ — እማንዳ ስትፈልግህ ነበር»

ዝም አለ። ዝባኝ

«የፈረንጅ ሴቶች ሲሰለፍ!» አልኩት

«ያንተም ሰልፍታህለች?» አለኝ

«ፈረንጅ አይደለች?»

«አንተስ አትረባም» አለኝ

«ለምን?»

«ያችን የመሰለች ቆንጆ ምኒ ይሰለፋል? ድምፅዋ ብቻ ይበቃል። በዛ ሰማያዊ አይኗ እያየችህ ያን ፈገገታ ትስተህ— አንድ ፈገገታ እንደሱ ብታጠጣኝ ችዬ ከሷ አልለይም ነበር። በዚያ ወፍራም ድምፅዋ 'ሉ ሃኒ ሉ' ብትለኝ ለዘለዓለም እታሰራለሁ»

«ፈገገታውንም ቁልምጫውንም ትስተህለች ከፈለግክ»

«እንዲህም ብልህ ኮከ ፈገገታውና ቁልምጫው ብቻ አይበቃም»

«አንተ ከፈለግክ ሌላውንም ትስተሃለች»

«እሱን ተወው! ካንተ ጋር ፍቅር እንደያዛት ያስታውቃል»

«ይመስልህል» አልኩት

«ትወድህለች ስልህ!»

«እሺ ይሁን። ግን እንዳንደ ስላንተ ጣል የምታረገው ንግግር አንተም ጠጋ ብትላት እንደማትሸሸህ ያሳያል»

«አዬ? ምን አለች?»

«አይ፣ እሱን አልነግርህም። ጠጋ ብትላት ራሷ ትነግርህለች»

«አውነት እንደወሰድልህ ትፈልጋለህ?» አለኝ

«አዎን። ግን ለሀበሾቹ እንዳትነግር»

«ግድ የለህም። እኔ ምልህ— የኔን ሽክም ደሞ አንተ ትንሽ ብትሸክምልኝ። አውቃለሁ አስቀያሚ ነች። ግን ጠጋ ስትላት የደስ ደስ አላት። ደሞ ከዛች ከቆንጆ ጋር ሰንብተህ ወደዚችኛዋ ስትመጣ

ጥሩ ለውጥ ሳይሆን አይቀርም። ሞክር እሱ፤»

«እንተም ሞክር»

«Shake on it! (ጨብጠኝ)» አለኝ። ተጨባበጥን

ትንሽ ቆይቶ፤ ራሱን እየነቀነቀ

«አባቶቻችን አሁን የተባባልነውን ቢሰሙ ምንኛ በናቁን!» አለ

እኔና ሉልሰገድ ሚስቶቻችንን እየያዝን አብረን ሲኒማ ገባን፤
አብረን ናይት ክለብ ሄድን። ለመለዋወጥ ሞክርን። አልቻልንም።
እነሱም ጓደኝነት ተያያዙ። እንደተሸነፍን ገባን

«ገና የፈረንጆቹን ያህል አልሰለጠንንም 'ባክህ» አለኝ

«እስከመቸም አንሰለጥንም» አልኩት

ሚስት መለዋወጥ ሲያቅተን ጊዜ ታሪክ ተለዋወጥን። የኔን
እንዴት እንዳገኘኋት ነገርኩት። እሱም ተራውን ነገረኝ። ታሪኩን
ሲጨርስ፤

«አንድ ቀን ምን ሆንኩ መሰለህ?» አለ «ከእራት በኋላ እቤቴ
እንድንገናኝ ተቃጠርን። የቀጠሮው ሰአት ሲደርስ ቤቴ መሄድ
በጣም አስጠላኝ። ሴት አጥተው ብቻቸውን የሚያድሩትን ጎረምሶች
በጣም ቀናሁባቸው። ቡና ጠጥተህ፤ ሲኒማ አምሽተህ ቤትህ
መመለስ፤ ፒጃማህን ለብሰህ ጥቅልል ብለህ ብቻህን መተኛት፤ ይሄ
በጣም ትልቅ እድል መሰሉ ታየኝ! ገደል ትግባ! አልኩና ሲኒማ
ዝሁ። የጄምስ ቦንድ ፊልም ነበር ያየሁት። በለላውን፤ ተኩሱን፤
ባክሱን፤ ድፍረቴን ከምንም አልቆጠርኩለት። ትልቅ ጉብዝና ሆኖ
የታየኝ ምን መሰለህ? ይሄ ጄምስ ቦንድ ያሰኘቸውን ሴት ተኝቶ፤
ሲበቃው ዘወር ማለት ነው፤ አለቀ በቃ። እኔ ግን ከአንዲት ሴት
ዘወር ማለት አቅቶኝ እየቀጠርኳት ሲኒማ 'ገባለሁ። ራሴን እንዴት
ናቅኩት!

«በሰጄምስ ቦንድ እያሰብኩ ወደ ሴቴ ሄድኩ። አኩርፋ
እንደምትቆየኝ ሰላወቅኩ፤ የምነገራትን ውሸት እያሰላሰልኩ መኝታዬ
ዝሁ። መብራቴን አበራሁ። እንቅልፍ ተኝታለች። መስኩቴ ላይና
ወንበሩ ላይ ሸሚዞቼ፤ ካፍቴራዎቼ፤ ሙታንታዎቼ፤ እግር ሹራቦቼ
ታጥበው ተሰጥተዋል። የተሰማኝን ልገልፅልህ አልቻልንም። እፋረት

ነው ይመስለኛል። ድቅቅ አልኩ። ተሸነፍኩ

«ልብሴን አውልቄ አልጋ ውስጥ ሰገባ ነቃች። የት ቆየህ አላለችኝም። ዝም ብላ አቀፈችኝ። እቤት እንዴት ነው ያሳዘነችኝ! ላለቅስ ምንም ያህል አልቀረኝም...

«በነጋታው ከሷ ጋር ዋልኩ። ስለሷ ማወቅ ፈለግኩ። ጠያየቅኳት። ነገረችኝ። ያልደረሰባት ግፍ ያለ አይመስለኝም— ማለቴ በወንድና በሴት መካከል የሚደረግ ግፍ። ባሜሪካን አገር የሚደረገው ነገር አንዳንዴ ከኛ አገር ይብላል። ባስራ ሁለት አመቷ ሶስት ጎረምሶች በግድ ያዟትና ጭኗን ከፍተው ሻማ ጨመሩባት። ይህን ምን ትለዋለህ? እስቲ እንደ ሴት ቢበዷት ምን ቸገራቸው ነበር? ባስራ ሰባት አመቷ ደሞ የታላቅ እህቷ ባል በጉልበት ተኛት። ይህንንስ ስትነግረኝ አለቀሰች። 'ቆንጆ' 'ንኳ' ብሆን ደስ ብየው ነው፤ አላሰችል ብሎት ነው ይባላል። ግን ቆንጆ አይደለሁም። ምኔም ደስ አይልም። እንግዲያው ለምን አዋረደኝ? ክፋትንና ጭቆናን የሚሰብ አብሮኝ የተፈጠረ አንድ ነገር አለ መሰለኝ አለች

«አውነት ይህን ምን ትለዋለህ» አለ ሉልሰገድ «አንድ ሰካራም አጎት አላት። እሱ ደሞ አንድ ቀን በግድ ሊተኛት ሞከረ። ታግላ አመለጠችው። ግን መሞከሩ እጅግ ጎዳት። ምን ትለዋለህ ይህን አይነት አድል? ከዚህ ሁሉ በኋላ ወንዶችን ጨርሳ መሸሽ ነበረባት። እሷ ግን ተቃራኒ አደረገች። ለለመናት ሁሉ መስጠት ጀመረች። እኔ ለዚህ ማሰራጀት ላገኛለት አልችልም። ግን ምናልባት ለሁሉም መስጠት ያው ለማንም እንዳለመስጠት ይቆጠር እንደሆነ?

«ብቻ ምን ልበልህ? በጭራሽ አምላክ ያጠቃት ልጅ ናት። 'ካወቁኝ ወንዶች ሁሉ እንተ ብቻ ነህ እስካሁን እንደ ሰው የቆጠርኩኝ አለችኝና እንደገና አለቀሰች። አልጋው ግርጌ ተንበረከክችና ጉልበቴን አቅፋ "If you only knew what it means to me! I'll never be able to repay you, never, never!" እያለች እንባዋን አወረደችው። («ለኔ ምን ማለት እንደሆነ ባወቅክ! እስከመቼም ውለታህን ልከፍል አልችልም፤ እስከመቼም!»)

«ራቁቷን ተንበርክካ ሳለ፤ ነጭ ገላዋ እንዴት ድቡልቡልና አስቀያሚ ንጹህነት ታየች። በጣም አሳዘነችኝ። እንደዛ እገኜ አላውቅም። አብሪያት አለቀሰኩ»

«'ምንው አለቀሰክ? ትወደኛለህ 'ንዴ?' አለችኝ»

«ምንም ምርጫ አልነበረኝም»

«አዎን እወድሻለሁ አልኳት»

«'ምንም ወፍራም ብሆን?»

«'ምንም ወፍራም ብትሆኒ'»

«ምንም ርካሽ ብሆን?»

«ምንም ርካሽ ብትሆኒ:: ደሞ ርካሽ አይደለሽም:: ተጠቃሽ ተበደልሽ እንጂ አንቺ ያጠፋሽው ጥፋት የለም:: You are a victim («ጥቃት የደረሰብሽ ነሽ»)

“‘Yes I am a victim. God, I am a victim with no one to defend me,’ አለችና የባሰውን ስቅስቃሴ ብላ አለቀሰች

(«አዎን ተጠቂ:: ማንም ተከላካይ የሌለኝ ተጠቂ ነኝ»)

«ሳባብላት ብዙ ጊዜ ወሰደብኝ

«እና ይኸውልህ፤ አገሯ እስክትገባ ድረስ እንድወዳት ከራሴ ጋር ገዴታ ገብቻለሁ»

«መቼ ነው 'ምትሄደው?» አልኩት፤ ውስጥ ውስጡን እያደነቅኩት

«ካንድ ወር ተኩል በኋላ»

«አይ! አጭር ጊዜ ነዋ»

«በኒ ቦታ ብትሆን አጭር ጊዜ አይመስልህም ነበር:: ያንተስ መቼ ነው 'ምትሄድህ?»

«የኔ እንጃ መሄዴን:: ግን እጮኛዋ ካንድ ሁለት ወር በኋላ ይመጣል»

«እጮኛ አላት?! ትወደዋለች ይመስልህል? ፍቅር ማለቴ ነው»

«አዎን»

«ታደያ ካንተ ጋር...»

«ከኔ ጋር ያ ነገር ብቻ ነው:: እየህ፤ አገሯ ሳለች ከጥቁር ጋር

መተኛት በጣም ያምራታል። ግን እትደፍርም። ስለዚህ ፍራንስ
የነፃነት አገር እንደመሆኑ መጠን... ትክክሉን እንቀሳቀስ

«እርሳችሁም ምን ይላል?» አለኝ ሉልሰገድ

«እንዴት ያውቃል?»

«አይ ሴቶች! እኛም ከ ስናምናቸው እንደዚህ ይጫወቱብናል»

«ምን አለበት? እኛስ እንጫወትባቸው የለ?»

«ቢሆንም አንድ አይደለም»

«ለምን አንድ አይደለም?»

«እነሱ ሴቶች ናቸዋ!»

በዚህ ስንሰቅ «እኔ ምልህ» አለኝ «በዚያ በሰማያዊ አይኔ
ስታይህ ፍቅር የያዛት ይመስለኝ ነበር። ለካስ ጥቁር ወንድ
ሰለጣያምራት ኖሯል?»

«አዎን»

«እንዲህ ከሆነማ ብሞክር ሳይቀናኝ አይቀርማ»

«እርግጠኛ ነኝ ይቀናህል። በጣም ደስ ትላታለህ ስለህ!»

እንደማፈር ብሉ፣ ግን ጉልህ አይኖቼ እየሳቁ

«ምኔ ነው ደስ የሚላት?» አለኝ

«ምን ልበልህ፣ ብዙ ነገር ነው። አይኖችህ፣ ቅላትህ፣
አረማመድህ። ከሁሉ ይበልጥ ደስ የሚላት ግን ምን መሰለህ?»

«ምንድነው?» አለኝ

«ሌላ ቢራ እዘዝልኝና 'ነግርህለሁ' አልኩት። እዘዝልኝ

«ምኔ ነው ከሁሉ ደስ የሚላት?» አለኝ

«ቆይ ቢራው ይምጣ» አልኩት። በሸቀ። ጠረጴዛው ላይ በጣቶቹ
ታምቡር እየመታ እኔ እያየሁት እየሳቅኩ ቆየን። ቢራዬ መጥቶ
አንዴ እንደተነሳጫለሁት፤

«ተናገር 'ንጂ!» አለኝ

«ከሁሉ ደስ የሚላት ፈገግታህ ነው»